

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 4C/367/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8712213492
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2014:8712213492.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok samosudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v právnej veci žalobkyne POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Žalobu zamietá.

II. Žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobou podanou na Okresný súd Poprad 27. 9. 2012 sa žalobkyňa domáhala, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť jej titulom náhrady majetkovej škody 125 eur, titulom náhrady nemajetkovej ujmy 495 eur a náhradu trov konania, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Uznesením z 19. 10. 2012 č. k. 6NcC/ 75/2012 - 14 Krajský súd v Prešove vyhovel námietke zaujatosti sudcov Okresného súdu Poprad vznesenej žalobkyňou, z prejednávania a rozhodovania veci vylúčil všetkých sudcov Okresného súdu Poprad a vec prikázal na ďalšie konanie Okresnému súdu Kežmarok. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 5. 2. 2013.

Právny základ žaloby žalobkyňa v danej veci dôvodila nárokom na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá jej vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Poprad ako exekučného súdu spočívajúcim v nerozhodnutí o jej žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonnej lehote 15 dní od doručenia žiadosti a v jeho bezdôvodnej nečinnosti po podaní žiadosti v dĺžke viac ako 9 mesiacov, opierajúc nárok o ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Petitom žaloby žalobkyňa žiadala, aby súd o základe žaloby rozhodol medzitýmnym rozsudkom tak, že žalovaná je zodpovedná za škodu, a následne konečným rozsudkom žalovanej uložil povinnosti náhradu škodu zaplatiť.

Skutkový základ žaloby odôvodnila tvrdeniami, že ako oprávnená navrhla písomným podaním spísaným procedurálnym postupom podľa § 38 a nasl. Exekučného poriadku zvolenému súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre pohľadávku, ktorá jej vznikla nesplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 7103852 dlžníkom (povinným) P.. Po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor pridelil exekučnej veci č. EX 3467/2009, návrh na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom (rozhodcovským rozsudkom) predložil Okresnému súdu Poprad (ďalej „exekučný súd“), ktorý požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Podľa procesných pravidiel platných v exekučnom konaní

(§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) bola založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti do 15 dní od jej doručenia. Exekučný súd aj napriek tomu, že predmetná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po viac ako 9 mesiacoch od podania žiadosti (až 20. 7. 2009), a to rozhodnutím o udelení poverenia. K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby a po veľmi dlhej dobe. Postup exekučného súdu hodnotí ako nesprávny, v rozpore s ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Nečinnosť exekučného súdu nie je ničím ospravedliteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré by smerovali k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa počas konania nachádzala. Neexistovala tu žiadna okolnosť, ktorá by umožňovala súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Takýmto nesprávnym postupom súdu bolo ohrozené jej legitímne očakávanie, že správnym postupom dôjde k vymoženiu jej pohľadávky. O okolnostiach priebehu skutkového deja, ktorý vyústil do porušenia jej práv a spôsobenia škody, sa dozvedela až po doručení upovedomenia o začatí exekúcie. Vo veci následne postupovala podľa § 15 ods. 1 zákona 514/2003 Z. z. a písomnou žiadosťou požiadala žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhrady škody. Žalovaná do podania žaloby na žiadosť pozitívne nereagovala.

Žalobou si z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu uplatňuje náhradu majetkovej škody, ktorá predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jej činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Výšku týchto nákladov stanovila vychádzajúc zo svojej účtovnej agendy paušalizáciou reálnych vecných nákladov z dôvodu, že presnú výšku by bolo možné vyčíslieť iba s nepomernými ťažkosťami. Paušalizované náklady na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonoch zamestnanca pomocou informačného systému predstavujú sumu 70 eur, náklady na správu a udržanie informačného systému sumu 40 eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, poštovné a telekomunikačné výdaje spojené urgovaním a na kontrolou stavu konania sumu 15 eur, spolu 125 eur.

Žalobou si uplatňuje aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Zastáva názor, že nesprávny úradný postup exekučného súdu je dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní so zásahom do výkonu jej majetkových práv. Márnym uplynutím času boli reálne ohrozené jej legitímne očakávania, že správnym postupom exekučného súdu dôjde k vymoženiu jej pohľadávky. Nesprávny úradný postup exekučného súdu ju vystavil viacerým rizikám, a to, že dôjde k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, k insolventnosť povinného. Náhrada nemajetkovej ujmy je spravodlivou satisfakciou za porušenie jej základných práv vzhľadom aj na neexistenciu žiadneho vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, na zánik jej podnikateľských plánov a neistotu v ďalšom plánovaní. Za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy vychádzajúc z doktríny prijatej ústavným súdom, podľa ktorej je za každý rok poznačený prieťahmi spravodlivá satisfakcia vo výške 20 000,- Sk (cca. 660 eur), považuje alikvótnym pomerom vypočítanú sumu 55 eur za každý začatý mesiac omeškania činnosti exekučného súdu (660 eur za 12 mesiacov). V danej veci bol exekučný súd nečinný cca. 9 mesiacov.

Žalovaná v svojom písomnom vyjadrení k žalobe z 23. 4. 2013 žiadala žalobu zamietnuť z dôvodu nepreukázania splnenia zákonných podmienok pre priznanie náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

Namietala zmätočnosť žaloby s tým, že žalobkyňa v žalobe síce označila niektoré dôkazy, najmä odkazuje na exekučný spis, avšak nepredložila ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval existenciu samotného exekučného konania, vznik majetkovej škody či nemajetkovej ujmy. Celú dôkaznú povinnosť v tomto smere prenáša na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno je na nej. Za nejasný považuje tiež titul nároku na náhradu škody.

Uviedla, že 23. 4. 2012 jej boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Vzhľadom na skutočnosť, že už 27. 9. 2012 bola žaloba vo veci doručená na súd, je zrejmé, že žalobkyňa žalobu nepodala po uplynutí 6-mesačnej zákonnej lehoty, ale skôr. Podľa ust. § 15 ods. 1 a § 16 ods.4 zákona č. 514/2003 Z. z. poškodený sa práva na náhradu škody môže domáhať na súde až po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti o predbežné prerokovanie nároku. Predbežné prerokovanie nároku je podmienkou, aby o nároku mohlo prebehnúť súdne konanie. Preto zastáva názor, že v danej veci ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Navyiac, žalobkyňa neposkytla žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí. Tým zmarila akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody na príslušnom orgáne. Preto nárok na náhradu škody uplatnený v danej veci nepovažuje za predbežne prerokovaný.

Žalovaná ďalej poukázala na zákonné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci a to: existenciu nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou s tým, že pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne.

Pokiaľ ide o nesprávny úradný postup, poukázala na znenie ust § 44 ods. 2 v spojení s § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku v znení novely vykonanej zákonom č. 102/2011 Z. z účinnnej od 1. 6. 2011, podľa ktorých od 1. 6. 2011 už neplatí 15-dňová lehota na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok. Preto zastáva názor, že ak v danej veci bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná na súd po 1. 6. 2011, nárok žalobkyne vychádzajúci z nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nerozhodnutí exekučného súdu o žiadosti na udelenie poverenia v 15-dňovej zákonnej lehote, nemá oporu v zákone. Pokiaľ žiadosť o udelenie poverenia bola podaná pred 1. 6. 2011, argumentovala, že podľa ust. § 44 ods. 2 v spojení s § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku v znení účinného do 31. 5. 2011 z 15-dňovej lehoty boli síce výslovne vylúčené len vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských komisií a zmiery nimi schválené. Správnosť aplikácie týchto ustanovení aj na rozhodcovské rozsudky však osvedčila svojím autentickým výkladom v dôvodovej správe k novelizácii týchto ustanovení Exekučného poriadku Národná rada SR. Podľa tejto dôvodovej správy výslovné vloženie aj pojmu „rozhodnutia rozhodcovských súdov“ do ust. § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku len explicitnejšie ujasnilo literu zákona, aby nedochádzalo k mylným interpretáciám toho ustanovenia. Zastáva názor, že toto ustanovenie sa správne aplikovalo pri rozhodovaní súdov aj u žiadosti o udelenie poverení na vykonanie exekúcie na základe rozhodcovských rozsudkov pred 1. 6. 2011. Uviedla, že prax už dávno poukázala, že 15-dňová lehota na udelenie poverenia exekútorovi je výraznou prekážkou toho, aby súdy mohli objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie v prípade, že exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, a to predovšetkým posúdiť existenciu dôvodov uvedených v § 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. V tomto smere považuje za dôležitý rozsudok Súdneho dvora EÚ Asturcom C-40/08, ktorý nevylučuje posúdenie zmluvnej podmienky aj v exekučnom konaní, ako aj vo vyjadrení špecifikované rozhodnutia Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR, podľa ktorých vnútroštátny súd má povinnosť ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. S poukazom na judikatúru Ústavného súdu SR ďalej argumentovala, že nedodržanie zákonnej lehoty na vykonanie úkonu ešte automaticky neznamená prietahy v konaní. Zo skutkových okolností týkajúcich sa rozhodovania o žiadostiach o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu, najmä s ohľadom na to, že sa týkajú právnych vzťahov zo spotrebiteľských zmlúv.

Poukázala tiež na ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého súd konajúci o náhrade škody môže pri posudzovaní nároku vychádzať z existencie prietahov v súdnom konaní len v prípade, ak tieto boli konštatované orgánmi špecifikovanými v tomto ustanovení. Namietala, že žalobkyňa si vo vzťahu k predpokladom posúdenia existencie zbytočných prietahov v konaní nesplnila povinnosť tvrdenia ani povinnosť ich preukázania. Preto existenciu prietahov v exekučnom konaní nepovažuje za preukázanú.

Žalovaná ďalej vzniesla námietku premlčania uplatneného nároku s odôvodnením, že podľa ust. § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za 3 roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak žalobkyňa mala škoda vzniknúť nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v udelení poverenia na vykonanie exekúcie po 15-dňovej lehote, lehota na uplatnenie takéhoto nároku

skončila uplynutím 3 rokov odo dňa, kedy uplynula 15-dňová zákonná lehota na vydanie poverenia. Preto ak došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia pred 23. 4. 2009 (3 roky pred dňom doručenia žiadostí o predbežné prerokovanie nárokov), nárok je premĺčaný.

Pokiaľ ide o ďalšiu podmienku zodpovednosti štátu za škodu, a to existenciu samotnej škody, uviedla, že žalobkyňa v konaní ani tu neunesla dôkazné bremeno tvrdenia, a neuviedla, či si uplatňuje skutočnú škodu alebo ušlý zisk, a vznik skutočnej škody či ušlého zisku ani nepreukázala. Zastáva názor, že žalobkyňou tvrdenú paušalizáciu vecných nákladov nemožno považovať za skutočnú škodu z zmysle zmenšenia jej majetku, a ani za ušlý majetkový prospech, tzn. nerozmnoženie jej majetku, ktoré bolo možné dôvodne očakávať nebyť škodovej udalosti. Žalobkyňa, ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá poskytovaním spotrebiteľských úveroch, nepochybne potrebuje svoj informačný systém. Tento informačný systém na správu svojich pohľadávok využívala pred aj po období tvrdených prieťahov v exekučnom konaní, a na správu pohľadávok, ktoré boli aj ktoré neboli predmetom exekučných konaní. Preto zastáva názor, že náklady na správu a využívanie informačného systému žalobkyňi vznikali za účelom jej fungovania ako spoločnosti na trhu, bez ohľadu na tvrdené prieťahy v exekučnom konaní. Pokiaľ ide o administratívne spracovanie urgencií exekučnému súdu a publikačné výdaje, ide o neprimerané čiastky, najmä s ohľadom na to, že väčšina žiadostí o poskytnutie informácií bola vybavená elektronicky. Sama žalobkyňa v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku uviedla, že disponuje databázou návrhov v elektronickej podobe a že návrhy boli v elektronickej podobe odoslané súdu.

K uplatnenej nemajetkovej ujme žalovaná poukázala predovšetkým na 2 skutočnosti, a to že ústavný súd pre účely rozhodnutia o poskytnutí finančného zadosťučinenia za zbytočné prieťahy podrobne skúma každý jednotlivý prípad. Preto úvahu žalobkyne, ktorá vychádza z paušálnej sumy 660 eur za rok, nepovažuje za správnu. Ústavný súd pritom vždy prihliada okrem iného aj na význam sporu pre žiadateľa, na to, či sťažnosť predsedovi súdu viedla k náprave. Pokiaľ žalobkyňa tento prostriedok nevyužila, je podľa rozhodnutí ústavného súdu neprijateľné, aby jej bola nemajetková ujma priznaná. Druhou skutočnosťou je, že vznik nemajetkovej ujmy u právnických a fyzických osôb je odlišný. Nemajetkovú ujmu si uplatňuje žalobkyňa ako právnická osoba. Preto pocity frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery členov jej riadiacich orgánov sú pre vec irelevantné. Žalobkyňa tiež bližšie nešpecifikovala tvrdený zánik a ovplyvnenie jej podnikateľských aktivít. Nepreukázala, že konštatovanie porušenia práva nie je pre ňu dostatočným zadosťučinením. Navyše, nepreukázala ani to, že by sa jej mala poskytnúť náhrada v peniazoch. V tejto súvislosti poukázala tiež na aspekt dobrých mravov s tvrdením, že podnikateľskú činnosť žalobkyne, ktorá bola predmetom záujmu aj Európskej komisie, pri ktorej porušuje práva spotrebiteľov, považuje za konanie v rozpore s dobrými mravmi. Preto pokiaľ si žalobkyňa uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu a táto škoda mala vzniknúť práve v súvislosti s touto jej podnikateľskou aktivitou, platí, že už samotné konštatovanie porušenie práva musí byť postačujúce.

Namietala, že žalobkyňa nepreukázala ani príčinnú súvislosť medzi spôsobenou škodou a nesprávnym úradným postupom exekučného súdu.

Súd vec prejednal a rozhodol na pojednávaní konanom 4. 9. 2014 v neprítomnosti právneho zástupcu žalobkyne, ako aj žalovanej. Právna zástupkyňa žalobkyne bola na pojednávanie včas a riadne predvolaná. Podaním doručeným súdu 3. 9. 2014 ospravedlnila svoju neúčast' dôvodom kolízie súdneho pojednávania so súdnymi pojednávaniami konanými na Okresnom súde Považská Bystrica a Krajským súdom Trenčín nariadenými na deň 4. 9. 2014 o 11.30 hod. a 11.50 hod. a požiadala o jeho odročenie. Uviedla, že nesúhlasí, aby súd konal v jej neprítomnosti, že žalobkyňa trvá na jej účasti a vylučuje substitúciu.

Súd dôvod neúčasti právnej zástupkyne žalobkyne na pojednávaní nepovažoval za dôvod dôležitý pre odročenie pojednávania (§ 119 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Právna zástupkyňa žalobkyne dôvod svojej neúčasti na pojednávaní nepreukázala, nepredložila súdu dôkazy o predvolaní na súdne pojednávanie na Okresnom súde Považská Bystrica a Krajskom súde Trenčín. Nepreukázala, že o odročenie požiadala bez zbytočného odkladu. Predvolanie na pojednávanie v danej veci jej bolo doručené 1. 8. 2014, tzn. s časovým predstihom viac ako 1 mesiaca pred jeho konaním, pričom z návrhu na odročenie pojednávania nie je zrejmý deň, kedy sa o dôvode pre odročenie pojednávania dozvedela. Právna zástupkyňa žalobkyne tiež nepreukázala tvrdenie, že žalobkyňa vylučuje substitúciu vo veci. Z plnomocenstva predloženého v konaní z 13. 9. 2012 naopak vyplýva, že žalobkyňa so substitúciou súhlasí. Tunajší súd v iných súdnych konaniach o obdobných žalobách žalobkyne proti žalovanej

vedených na tunajšom súde disponuje informáciami, že súdnych pojednávanií v obdobných veciach sa na iných súdoch opakovane zúčastňuje substitučný zástupca právnej zástupkyne žalobkyne, a to advokátsky koncipient. Právna zástupkyňa podľa údajov zverejnených na internete má 2 spoločníkov a zamestnáva 4 koncipientov. Podľa zistení z ďalších konaní vedených na tunajšom súde zástupkyňa žalobkyne zamestnáva aj odborných zamestnancov, ktorí ju môžu pri jednotlivých úkonov zastúpiť. Súd tiež poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ právna zástupkyňa žalobkyne sa rozhodla podať na súdy Slovenskej republiky v rovnakom časovom období množstvo žalôb v obdobných veciach, musela si byť vedomá skutočnosti, že bude vytyčované značné množstvo pojednávanií na rôznych súdoch v určitom časovom období. Preto súd zastáva názor, že je plne legitímne vyžadovať od žalobkyne takú prípravu právneho zastúpenia v týchto veciach, na základe ktorej by bolo možné reálne očakávať splnenie účelu zastúpenia a jeho efektívnosť. Žalobkyňa však nepreukázala žiadne skutočnosti, z ktorých by vyplýval záver o takejto príprave zastúpenia v daných veciach.

Žalovaná neúčast' na pojednávanií ospravedlnila podaním z 28. 8. 2014 poukazom na hospodárnosť konania. O odročenie pojednávania nepožiadala.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov v spise a znaleckého posudku č. 1/2014 evidovaného v registri súdnej správy pod č. 1Spr 0/542/2014 a zistil nasledovné skutočnosti:

Zo správy Okresného súdu Poprad zo dňa 11. 8. 2014 vyplýva, že exekučné konanie žalobkyne ako oprávnenej proti povinnej P. vedené pre vymoženie pohľadávky oprávnenej vo výške 306,67 eur s príslušenstvom a trovy exekúcie je na Okresnom súde Poprad vedené pod sp. zn. 19Er 211/2009. Exekučné konanie začalo podaním návrhu na začatie exekúcie Exekútorškému úradu súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom Bratislava, Záhradnícka 60, 29. 5. 2009 a je vedené pod č. EX 3467/2009. Súdny exekútor žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie exekučnému súdu doručil 15. 6. 2009. Uznesením z 20. 7. 2009 exekučný súd konanie v časti vymoženia zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zastavil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Prešov z 31. 8. 2010 dňa 3. 10. 2013. 20. 7. 2009 exekučný súd udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie v časti, v ktorej konanie nebolo zastavené.

Žalobkyňa v danej veci tvrdí, že exekučný súd v uvedenom exekučnom konaní nepostupoval správne, keď o jej žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie nerozhodol v zákonnej lehote 15 dní od doručenia žiadosti a od podania žiadosti cca. 9 mesiacov bol bezdôvodne nečinný. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu v danej veci malo dôjsť od 15. 6. 2009 (tzn. od podania žiadosti o udelenie poverenia exekučnému súdu) v trvaní 9 mesiacov. Právny základ nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy vzniknutej žalobkyňou v príčinnej súvislosti s týmto nesprávnym úradným postupom žalobkyňa opiera o ust. zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 12. 2012, tzn. v čase, kedy k nesprávnemu úradnému postupu malo dôjsť (ďalej len „Zákon č. 514/2003 Z. z.“) štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1 a 2 Zákon č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11. Ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na:

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia. Najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8. Lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

V danej veci žiadosť žalobkyne ako oprávnenej o udelenie poverenia na vykonanie predmetnej exekúcie súdnemu exekútorovi bola súdu doručená 15. 6. 2009.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“) v znení zákona č. 144/2010 Z. z. účinnom od 1. 6. 2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. 5. 2011 podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku v znení zákona č. 102/2011 Z. z. účinnom od 1. 6. 2011 podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Vychádzajúc z citovanej právnej úpravy možno prisvedčiť žalobkyňu, že v danej veci v čase podania žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie predmetnej exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku Exekučný poriadok stanovoval procesnú lehotu 15 dní na udelenie poverenia

súdnemu exekútorovi, pričom z tejto procesnej lehoty nevyučoval výslovne prípady, ak exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok.

Exekučný poriadok však procesnú 15 dňovú lehotu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie stanovoval pre prípad, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu (vrátane rozhodcovského rozsudku podľa § 41 ods. 2 písm. i) so zákonom. Z tejto lehoty boli v čase podania žiadosti výslovne vylúčené len vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských komisií a zmiery nimi schválené. Výnimku u týchto exekučných titulov však zákon upravoval práve z dôvodu potreby preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie. To však neznamená, že materiálnemu prieskumu, či neexistuje rozpor exekučného titulu so zákonom, v čase podania predmetnej žiadosti o udelenia poverenia nepodliehali rozhodcovské rozsudky. Materiálny prieskum súladu exekučného titulu, ktorým bol rozhodcovský rozsudok, so zákonom je potrebné vykladať aj v nadväznosti na zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, ktorý v ust. § 45 ods. 1, 2 umožňoval súdu aj bez návrhu zastaviť konanie o výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konania, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa § 45 ods. 1 písm. b) alebo c). Teda, ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) (ak bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania alebo vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní) alebo ak zaväzoval účastníka konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Materiálny prieskum súdu rozhodcovských rozsudkov plne potvrdila už dnes vcelku ustálená súdna prax. Navyše, z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevyplýva, že lehota 15 dní by sa mala vzťahovať na prípad, ak exekučný súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. Naopak, takúto lehotu v prípade negatívneho rozhodnutia exekučnému súdu neukladá (Nález ÚS SR sp. zn. II.ÚS 520/2012 z 10. 7. 2013, rozsudok KS Prešov sp. zn. 17C 419/2012 z 19. 4. 2014).

V danej veci exekučný súd po doručení žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi (15. 6. 2009) žiadosť, návrh a rozhodcovský rozsudok preskúmal, a uznesením z 20. 7. 2009 exekučné konanie sčasti, a to ohľadne vymoženia zmenkového úroku zastavil. Súčasne však dňa 20. 7. 2009 udelil súdnemu exekútorovi aj poverenie na vykonanie exekúcie vo zvyšnej časti. Uznesenie o zastavení exekučného konania sčasti zmenkového úroku z 20. 7. 2009 nadobudlo právoplatnosť v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu 3. 10. 2013.

Súd sa preto nestotožnil s tvrdením žalobkyne, že v danej veci exekučný súd postupoval nesprávne, ak o žiadosti súdneho exekútora na udelenie poverenia nerozhodol v 15-dňovej zákonnej lehote. Exekučný súd žiadosť plne dôvodne v celom rozsahu nevyhoviel a pre rozhodnutie o čiastočnom zastavení exekučného konania, ktorého správnosť potvrdil odvolací súd, nebol viazaný žiadnou lehotou. O udelení poverenia na vykonanie exekúcie vo zvyšnej časti exekučný súd v danej veci rozhodol súčasne so zastavením exekúcie v časti zmenkového úroku 20. 7. 2009, tzn. 40 dní po doručení žiadosti o udelenie poverenia (nie 9 mesiacov, ako to v žalobe tvrdí žalobkyňa). Správnosť uznesenia prvostupňového súdu o čiastočnom zastavení exekúcie bola potvrdená rozhodnutím odvolacieho súdu .

Za tejto situácie súd nemohol prijať vo veci právny záver o nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu spočívajúcom v porušení povinnosti rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote.

Za nesprávny úradný postup zákon č. 514/2003 Z. z. považoval okrem porušenia povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, aj nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. (cit. ust. § 9).

Pre občianske (ako aj pre trestné) súdne konanie, najmä vo veci samej, všeobecne platí, že vzhľadom k odlišnému stupňu zložitosti a náročnosti jednotlivých vecí, ktoré sú súdmi prejednávané, nie je dosť dobre možné všeobecne stanoviť lehotu, v ktorej by súd mal rozhodnúť. Východiskom pre to sú najmä ust. čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov, a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa ktorého každý má právo, aby jeho vec bola prejednaná v primeranej lehote, v spojení s príslušnými

ustanoveniami súdnych procesných predpisov. V občianskom súdnom konaní sa primeranosť dĺžky konaní spravuje predovšetkým ustanovením § 6 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého súd je povinný v konaní postupovať v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná. Meradlom správnosti úradného postupu z hľadiska včasnosti rozhodnutí je teda splnenie zásady rýchlosti súdneho konania, ktorá zakladá významné právo účastníka, aby jeho vec bola súdom prejednaná a bolo o nej rozhodnuté bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote. Nejde však o hľadisko absolútne, ktoré by malo prevážiť iné požiadavky na súdne rozhodovanie, ktorými je napr. povinnosť súdu oprieť svoje rozhodnutie o spoľahlivo zistený skutkový stav. Za porušenie zásady rýchlosti konania, ktoré je v svojom dôsledku nesprávnym úradným postupom, je preto možné považovať len taký postup súdu v konaní, kedy doba jeho priebehu nezodpovedá faktickej zložitosti, skutkovej a právnej náročnosti veci, a kedy dĺžka konania spočíva v príčinách vychádzajúcich z pôsobenia súdu v prejednávanej veci. Nie je pritom podstatné, či prieťahy majú pôvod v činnosti (nečinnosti) sudcu alebo v nedostatočnom personálnom alebo materiálnom vybavení súdu. Štát však naproti tomu nemôže zodpovedať za prieťahy, ktoré sú spôsobené nedostatkom súčinnosti alebo dokonca zámerným pôsobením zo strany účastníkov, či vyvolané inými okolnosťami, ktoré nemajú pôvod v povahe súdu a jeho inštitucionálnom a organizačnom vybavení.

Pri posudzovaní predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú zbytočnými prieťahmi vo veci v zmysle cit. § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. je pritom taktiež nutné postupovať nielen podľa vnútroštátnej zákonnej úpravy, do ktorej je vsadená, ale v súlade aj s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva vzťahujúcou sa k čl. 6 Dohovoru o základných ľudských právach a základných slobodách, a tiež judikatúrou Ústavného súdu SR. Podľa tejto ustálenej judikatúry základným predpokladom pre posúdenie, či došlo v konkrétnom konaní k porušeniu práva na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov, resp. v primeranej lehote, je stanovenie celkovej dĺžky konania. Za celkovú dĺžku konania je pritom potrebné považovať dobu od začatia konania do jeho skončenia. Podľa tejto judikatúry o porušení práva na prejednanie veci v primeranej lehote sa nemusí jednať vtedy, ak v konaní síce došlo k prieťahom, avšak ak konanie ako celok odpovedá dobou svojho trvania času, v ktorom je možné ukončenie konania spravidla očakávať. Nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama o sebe preto nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 Dohovoru. Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, ak sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku konania (I.ÚS 19/00, I.ÚS 39/00, I.ÚS 42/01, I.ÚS 57/01, II.ÚS 23/06, a pod.).

Na základe skutočností zistených v danej veci súd nemohol prisvedčiť ani tvrdeniu žalobkyne, že exekučný súd bol od doručenia žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie, tzn. od 15. 6. 2009 do vydania poverenia 9 mesiacov nečinný. Rozhodovanie prvostupňového exekučného súdu o žiadosti trvalo celkom 40 dní. V tejto dobe exekučný súd exekúciu čiastočne zastavil a vo zvyšnej časti udelil súdnemu exekútorovi poverenie. Súd teda nebol nečinný a vzhľadom na zákonnú povinnosť materiálneho prieskumu rozhodcovského rozsudku ako je vyššie uvedené svoju činnosť po doručení žiadosti o udelenie poverenia vykonával v danej veci sústredene a efektívne.

V danej veci súd za právne najvýznamnejšiu skutočnosť pre posúdenie správnosti úradného postupu exekučného súdu v predmetnom exekučnom z hľadiska zbytočných prieťahov exekučného súdu považoval všeobecne známu skutočnosť, že žalobkyňa na exekučnom súde iniciovala stovky exekučných konaní v typovo obdobných veciach. Podľa oznámenia Okresného súdu Poprad žalobkyňa ako oprávnená len v roku 2010, tzn. v roku podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v danej veci, podala na tento súd 421 žiadostí o udelenie poverení na vykonanie exekúcie a v roku 2011 cca. 312 žiadostí. Tu súd v celom rozsahu poukazuje na Nález ÚS SR II.ÚS 520/2012-39 z 10. 7. 2013 vydaný v obdobnej typovej exekučnej veci iniciovanej žalobkyňou ako sťažovateľkou, podľa ktorého: „... Ústavný súd konštantne judikuje, že zaťaženosť súdov, nadmerné množstvo vecí, v ktorých musí zabezpečiť súdne konanie, nie je dôvodom, ktorý by zbavoval súd, resp. štát zodpovednosti za zbytočné prieťahy v konaní. Prieťahy by mohli byť takto ospravedlniteľné len na krátky čas a len v tom prípade, že by sa prijali adekvátne opatrenia na riešenie situácie...“ Ústavný súd však konštatuje, že danú judikatúru vytvoril po vzore Európskeho súdu pre ľudské práva na ochranu práva na konanie bez zbytočných prieťahov v takpovediac nehromadných veciach. Nešlo teda o situácie, keď jeden navrhovateľ stovkami či tisíckami podaní prispel k zaťaženosti súdu, a týmto k dlhšej dobe rozhodovania, aj sám. Už spomenutá doktrína absencie možnosti liberalizácie z dôvodu zaťaženia aj naďalej plne platí, avšak v

prípadoch relevantne odlišných od prerokúvanej veci... V prípadoch obdobných prerokúvanej veci sa táto doktrína modifikuje do podoby reflektovanej v tomto rozhodnutí. Pre súčasný prípad a prípady obdobné, kde, ako už ústavný súd uviedol, jediná sťažovateľka iniciovala konanie v stovkách typovo obdobných veciach, je nevyhnutné vziať daný fakt do úvahy, a to smerom ku kritériám posudzovania prieťahov a v záujme ochrany práv a slobôd iných. In concreto tak ústavný súd túto skutočnosť musel zohľadniť pri posudzovaní kritéria faktickej zložitosti veci (referenčným vzťahom na špecifiká prípadov nie je jedna vec sťažovateľky, ale jej typovo rovnaké veci pred konkrétnym súdom), o ktorých súd koná, a kritéria správania sťažovateľky ako účastníčky konania. Povinnosť všeobecného súdu vysporiadať sa s veľkým množstvom podaní

sťažovateľky ipso facto zvyšuje faktickú zložitosť veci z dôvodov, ktoré vyplývajú zo správania sťažovateľky. V takýchto prípadoch je možné z ústavného hľadiska akceptovať relatívne dlhšiu dobu trvania predmetných konaní. Ústavný súd konštatuje, že povinnosť okresného súdu vysporiadať sa so všetkými návrhmi sťažovateľky sa tak nevyhnutne dostáva do konkurencie s povinnosťou tohto súdu poskytnúť súdnu ochranu bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote aj ostatným účastníkom iných konaní, ktorí sa pred dotknutým súdom uchádzajú o súdnu ochranu. Obdobný právny názor už ústavný súd v minulosti prezentoval napríklad v rozhodnutí sp. zn. II.ÚS 64/97, keď pri hodnotení porušenia práva na konanie bez zbytočných prieťahov poukázal na to, že „... v rovnakom čase na identickom súde sa právo na konanie bez zbytočných prieťahov zabezpečuje mnohým osobám, ktoré sa v početných konaniach obrátili na súd s požiadavkou na odstránenie svojej právnej neistoty“.

Vychádzajúc z okolnosti predmetného exekučného konania, v ktorom súd nebol nečinný, svoju činnosť vykonával sústredene a efektívne, a v ktorom jeho rozhodovanie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie trvalo 40 dní, v celom rozsahu poukazujúc na argumentáciu Ústavného súdu SR v uvedenom náleze súd v danej veci prijal záver, že exekučný súd v exekučnom konaní nepostupoval nesprávne a konanie súdu nemožno kvalifikovať ako konanie so zbytočnými prieťahmi.

Keďže žalobkyňa nepreukázala splnenie jednej zo základných predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a to nesprávny úradný postup štátneho orgánu, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Vzhľadom na tento právny záver súd nepovažoval za hospodárne vykonávať ďalšie dokazovanie vo veci a ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania zamietol.

Súd vzhľadom na rozsiahlu argumentáciu žalobkyne ako aj žalovanej k veci a značný počet typovo obdobných žalôb považuje záverom za potrebné k ďalším tvrdeniam žalobkyne uviesť nasledovné:

Pokiaľ ide o argumentáciu žalovanej, že podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. súd konajúci o náhrade škody pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti alebo zbytočných prieťahov v konaní, môže vychádzať iba zo záveru o takomto nesprávnom úradnom postupe vyslovenom zákonom na to oprávneným orgánom, súd dáva do pozornosti vyššie uvedenú citáciu ust. § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. tak, ako bol účinný v čase, kedy k nesprávnomu úradnému postupu v danej veci malo dôjsť. Nové znenie ust. § 9 bolo zavedené až novelou vykonanou zákonom č. 412/2012 Z.z. účinnou od 1. 1. 2013. Avšak aj za predpokladu záveru, že súd by nebol v tomto konaní oprávnený preskúmať nesprávny úradný postup z pohľadu zbytočných prieťahov v exekučnom konaní ani v čase pred 1. 1. 2013, súd konštatuje, že žalobkyňa v konaní ani v tomto smere neuniesla povinnosť tvrdenia (ani dôkaznú povinnosť) ohľadne skutočnosti, že by o prieťahov v predmetnom exekučnom konaní bol rozhodol niektorý z orgánov taxatívne vymenovaných v ust. § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 1. 1. 2013.

Ďalej súd dodáva, že aj v prípade záveru, že by sa vo veci jednalo o nezákonný úradný postup spočívajúci v zbytočných prieťahoch súdu, tento nesprávny úradný postup sám osebe ešte nepredstavuje škodu v zmysle § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka. O majetkovú ujmu, ktorá je odškodniteľná podľa zákona č. 514/2003 Z. z., pôjde iba vtedy, ak by mal takýto nesprávny úradný postup dopad do majetkovej sféry účastníka. Pojem skutočná škoda a ušlý zisk (§ 17 ods. 1 Zákona 514/2003 Z. z.) je potrebné vykladať v súlade s jeho všeobecným vymedzením v Občianskom zákonníku, a najmä s ustálenou súdnou judikatúrou (keďže Občiansky zákonník sám definíciu neobsahuje), nakoľko vzťah zákona č. 514/2003 Z. z. k Občianskemu zákonníku je vzťahom špeciality, v zmysle ktorej všeobecnú úpravu je možné použiť všade tam, kde špeciálny predpis jej aplikáciu nevyklučuje výslovným zákazom alebo tým, že neustanoví niečo iné.

Súd je toho názoru, že náklady spojené s činnosťou žalobkyne uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky, pre ktorú bola exekúcia v danej veci vedená (pracovné výkony zamestnancov, správa informačného systému) v období, ktoré podľa jej tvrdení zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia a rozhodnutia o nej, bez ďalšieho, nemožno považovať za skutočnú škodu. Súd sa stotožňuje s argumentáciou žalovanej, že žalobkyňa ako obchodná spoločnosť založená za účelom podnikania (poskytovania spotrebiteľských úveroch) vynakladala a vynakladá náklady na správu svojich pohľadávok, vrátane predmetnej pohľadávky, prostredníctvom informačného systému predovšetkým v súvislosti s touto podnikateľskou činnosťou. Náklady na udržiavanie tohto informačného systému, teda aj náklady na správu predmetnej pohľadávky v informačnom systéme, jej preto vznikali v súvislosti s jej podnikaním na trhu bez ohľadu na tvrdené prietahy v exekučnom konaní. Pohľadávka by už zrejme nebola spravovaná informačným systémom len v prípade jej vymoženia. Z tvrdení žalobkyne pritom nie je vôbec zrejmé či a kedy, prípadne či doposiaľ stále je predmetná pohľadávka informačným systémom spracovávaná, či a v akom rozsahu by sa náklady na správu a udržanie informačného systému žalobkyne v prípade neevidovania predmetnej pohľadávky v informačnom systéme vôbec znížili, a teda ani či vôbec nejaké náklady na správu predmetnej pohľadávky boli vynakladané zbytočne v dôsledku tvrdených prietahov v exekučnom konaní. Preto súd zastáva názor, že žalobkyňa v konaní neuniesla povinnosť tvrdenia (a teda ani dôkaznú povinnosť) ohľadne vzniku majetkovej ujmy v dôsledku tvrdených zbytočných prietahov v exekučnom konaní. Žalobkyňa v konaní neuniesla povinnosť tvrdenia (a teda rovnako ani dôkaznú povinnosť) ani ohľadne skutočnosti, aké konkrétne náklady vôbec vynaložila na správu a udržanie svojho informačného systému. Taktiež neuniesla ani dôkaznú povinnosť ohľadne tvrdenia ohľadne nákladov na administratívne spracovanie a publikačné výdaje spojené s urgenciami. Súd má poznatky, že žalobkyňa vyhotovuje mnohé podania v elektronickej podobe. Aj samotné návrhy na zmenu exekútora boli podané v elektronickej podobe.

Pokiaľ ide o námietku premlčania nároku vznesenú žalovanou v konaní, súd dodáva, že v zásade platí, že nárok, ktorý nevznikol (alebo nie je daný), sa nemôže premlčať. Žalobu je však možné tiež zamietnuť pre premlčanie a neskúmať, či nárok vznikol (alebo je daný). V danej veci však súd žalobu zamietol bez zreteľa k uplatnenej námietke premlčania, nakoľko zistenie neexistencie práva v danej veci súd považoval za hospodárnejšie a účelnejšie, než zisťovanie predpokladov pre posúdenie dôvodnosti námietky premlčania. Tu súd len v krátkosti poukazuje na ust. § 19 zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré je osobitným ustanovením k ust. § 101 - 110 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje dĺžku a začiatok behu subjektívnej premlčacej doby, v ktorej musia byť uplatnené nároky na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Túto subjektívnu premlčaciu dobu zákonodarca stanovil zhodne so všeobecnou premlčacou dobou podľa Občianskeho zákonníka v dĺžke 3 rokov. Začiatok behu tejto subjektívnej premlčacej doby odvíja od okamihu, kedy sa poškodený o škodu z nesprávneho úradného postupu dozvedel, teda kedy získal vedomosť o tom, že vznikla. Nejedná sa o vedomosť o škodnej udalosti (o nesprávnom úradnom postupe), ktorá škodu vyvolala, ale vedomosť o vzniku majetkovej ujmy (skutkových okolností, z ktorých je možné dovodiť vznik škody a orientačne a jej rozsah) na strane poškodeného.

Pokiaľ ide o argumentáciu žalovanej ohľadne nesplnenia podmienky predbežného prerokovania nároku, súd dodáva, že v konaní súd nepovažoval za sporné, že Ministerstvo spravodlivosti SR nárokom žalobkyne, ktoré podľa jej tvrdení žalobkyňa hromadne v obdobných veciach predbežne u nej uplatnila 23. 4. 2012, v lehote 6 mesiacov nevyhovelo. Skutočnosti tvrdené žalovanou, že žalobkyňa neposkytla súčinnosť pri prerokovaní nároku, súd pre rozhodnutie vo veci nepovažoval za relevantné. Za relevantnú súd považoval doterajšiu judikatúru Najvyššieho súdu ČR vo vzťahu k § 14 zákona č. 82/1998 Sb. o zodpovednosti za škodu spôsobenou pri výkone verejnej moci rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, ktorá je podľa názoru súdu plne aplikovateľná aj na ust. § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Podľa tejto judikatúry niet pochyb, že predbežné prerokovanie nároku nie je hmotnoprávnou podmienkou úspešnosti žaloby a nesplnenie tejto podmienky nie je dôvodom k zamietnutiu žaloby.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Žalovanej, ktorá v konaní mala úspech a ktorá o náhradu trov požiadala, prislúcha právo na náhradu trov účelne vynaložených na bránenie práva v konaní. Keďže žalovaná trovy tohto konania v lehote 3 dní od vyhlásenia tohto rozsudku nevyčísľila (§ 151 ods. 1) a zo spisu jej žiadne trovy konania nevyplývajú (§ 151 ods. 2), súd žalovanej náhradu trov tohto konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občiansky súdny poriadok) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že :

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.